

**Verhael van t'ghene nv in Hollant is
ghepasseert, tot Rotterdam, Wtrecht en Dort,
ende hoe dat de gommaristen hebben verboden
aen de arminianen niet meer te mogen preken,
op lijff-straffinghe als volcht 1619**

bron

Verhael van t'ghene nv in Hollant is ghepasseert, tot Rotterdam, Wtrecht en Dort, ende hoe dat de gommaristen hebben verboden aen de arminianen niet meer te mogen preken, op lijff-straffinghe als volcht 1619. Abraham Verhoeven, Antwerpen 1619

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_ver083verh01_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

Uerhael vant ghene nv in Hollandt is ghepasseert, tot Rotterdam, VVtrecht, Leyden, Haerlem, en Dort, ende hoe dat de Gommaristen hebben verboden aen de Arminiaenen niet meer te mogen Preken, oft eenige vergaderinghe te houden op Lijf-straffinghe, als volcht.

GOede Leser, alsoo daer diueerschelijc wort gesproken van veel Persoonen, opt Synode van Dort d'welc daer ghehouden wort soo sal ick v verhalen een weynich wat datter ghepasseert is van de Broeders ende ghesloten tusschen de Gommaristen, dat is, te weten als dat de Gommaristen hebben verbodt doen doen, aen de Predicanten, wesende vande ghesinde oft Ghelooue der Arminiaensche Leeringhe, hun niet meer en souden vervoorderen eenighe vergaderinghe te maken oft

te houden van Preken, waer ouer daer ettelijcke zijn ghecommiteert geweest vande Gommaristen om sulcx te verclaren, ende eerst op den 18. Februarij lestleden tot Wtrecht is verclaert ende gepubliceert, oft verbodt gedaen gheweest aen allen de Arminiaensche Predicanten hun niet meer en souden veruorderen te Preken op Lijf-straffe, d'welck oock ghebeurt is tot Rotterdam, waer dat vier gecommiteerde mannen wt den Haghe zyn gesonden aen die van Rotterdam, ende te verclaren aen de Arminiaensche Predicanten haerlieder meyninge ende dat de Arminiaensche Predicanten ofte Leeraers haer alle souden laten vinden by den anderen in de groote Kercke van Rotterdam, ghenaempt S. Laureys, alwaer de Arminiaensche Predicanten oft Leeraers zyn ghecompareert, wesende thien int ghetal by den anderen verwachtende haerlieder aensprake, de Ghemeynte dit verstaen hebbende zyn met grooter menichte by een vergaert om te sien ende te verwachten de vier Ghecommiteerde mannen van de Gommaristen, die ghecome waren wt S'Grauen Hage, dese vier Ghecommiteerde waren gelogeert tot Rotterdam op de merckt in de Herberghe ghenaempt den Sleutel, dese vier Gommaristen dit vernemende dat het Grau oft gemeyn volck murmureerden, d'een sweerende ende vloeckende, d'ander de selue Gommaristen dreyghende, soo en dorsten de vier Ghecommiteerde niet comen

ter plaetsen voorschreuen, van sorghen oft se souden af gesmeert geworden hebben, ghelijck ick my wel laet voorstaen datse met geen heele huyt en souden slapen oft wederom gekeert hebben, jae mogelijk een gheraektheydt ghecreghen hebben datmen de doot noempt, want de verbittertheydt teghen malcanderen is te groot, dese Gecommitteerde sonden ende ontboden aen de Arminiaensche Leeraers datse in de Herberghe souden comen op de Merckt in den sleutel by hunlieden, waer op de Arminiaenen wederom deden antwoorden, datse daer niet en begheerden te comen om het Woordt Godes in de Herberghen te verdedigen, oft te verklaren, waer ouer de Gommaristen dit verstaende zijn wederom terstont vertrocken naer 's Grauen-haghe alsoo wijs wederom ghegaen als sy ghecomen waren.

Ende op den Feestdach van S. Peeters stoel wesende den 22. Februarij 1619. soo zijn die van Dordrecht ghecomen met schepen voor Rotterdam ende daer een schip lach gheladen met Spaensche ende Fransche Wijnen, dat meynden naer Dort te comen, d'welck die van Rotterdam niet en wilden laten passeren, ende hieldent daer ligghen, soo hebben die van Dort t'selue Schip ghenomen ende mede ghevoert naer Dort, waer ouer die van Rotterdam hebben terstondt toegerust een Oorloochschip met Soldaten, ende geschudt wel voorsien, ende zijn ghecomen des anderen daechs voor

de stadt van Dort, ende hebben een deel volcx in de sloepe ghesedt, ende zyn aen een ander Coopmans schip gheklampt, wel gheladen dat aen de Kaeye lach voor Dort, hebbent inghenomen, ende aen den Oorloochs man ghebrocht, ende zijn t'samen wech ghevaren naer Rotterdam, met Coopmans schip hoe datter mede vergaen sal wilt ons den tijdt leeren, want die van Rotterdam niet en verstaen dat de Spaensche ende Fransche Wijnen daer voorby passerende sullen tot Dort den stapel hebben, dan alleenlijck den stapel van de Rensche Wijnen die den Rhijn aff comen, hoe datter mede vergaen sal salmen breeder verstaen, maer men seyt gemeynlijc voor een Oudt spreek-woort daer gheen hoor en is en is gheen Weth. Uale.

